Bankovnictví

MĚSÍČNÍK HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN

PDF SERVIS • ČÍSLO 30 • 28. ČERVENCE 2003

KOMENTÁŘ

Pololetní deficit zahraničního obchodu nejnižší od roku 1994

Zahraniční obchod v červnu vykázal deficit 3,3 mld. Kč, což je o necelou miliardu korun více než předchozí měsíc. Červnová data prakticky v ničem neohromila, neobjevil se žádný nový trend. Nepatrné zhoršení bilance proti květnu je dáno o něco vyšším poklesem vývozu než dovozu. Z jednotlivých skupin výrobků nejvíce klesl vývoz chemikálií. Naopak na straně dovozů se nejvýrazněji zvýšil dovoz strojů, přesněji spotřební elektroniky, významně klesl dovoz paliv. Tyto pohyby většinou ale nelze odlišit od běžných fluktuací, pouze pokles hodnoty dovozu paliv je důsledkem oslabování dolaru vůči koruně a nižších cen surovin.

Proti červnu 2002 byl deficit také přibližně o 1 mld. Kč vyšší. Dovoz vzrostl o 10,1 %, zatímco vývoz jen o 9 %. Ve světle meziroční stagnace dovozu v květnu by se mohl červnový výsledek jevit jako nebezpečné zhoršení trendu, ale ve skutečnosti je toto zhoršení způsobeno spíše výrazným meziměsíčním kolísáním hodnoty dovozu v minulém roce. Vývoz si stále vede velmi dobře, zvláště pokud si uvědomíme, že hlavní český exportní trh - Německo - se potýká se stagnací ekonomiky. Potíže s odbytem však existují. Dokazuje to například meziročně nižší vývoz osobních automobilů, který trvá již od února. Dovoz spotřebního zboží i přesto, že současný růst domácí ekonomiky je tažen převážně soukromou spotřebou, se nijak zásadně nezvyšuje. Nízká investiční aktivita firem pak brání většímu růstu dovozu strojů.

Za celé první pololetí dosáhl deficit 18,1 mld. Kč, což je o pětinu méně než minulý rok. Jinak je to vůbec nejlepší výsledek od roku 1994. Bohužel ale hlavním problémem vnější bilance či běžného účtu platební bilance je nyní vývoj bilance služeb. Tudíž ani vynikající výsledky obchodní bilance neznamenají zvýšení růstu domácí ekonomiky a zlepšení platební bilance. Nižší obchodní schodek pouze vyrovnává zhoršování bilance služeb. Ačkoliv deficit ve druhém pololetí obvykle dosahuje významně vyšších hodnot, neměly by se základní pozitivní tendence změnit. Naopak zahraničnímu obchodu by navíc mohla pomoci mírně slabší koruna či vyšší růst světové ekonomiky.

Červnový údaj o obchodní bilanci tedy nepřinesl žádnou novou informaci, a proto nepřekvapuje, že koruna ani dluhopisy na toto číslo nereagovaly, i když část trhu očekávala dokonce přebytek. Ani pro centrální banku tak čerstvý údaj o vývoji zahraničního obchodu nebude zásadní informací pro rozhodování o nastavení úrokových sazeb.

Marek Fér, ČSOB

Chcete dostávat zdarma newsletter časopisu Bankovnictví? Přihlaste se na e-mailové adrese

mailto:pdf.bankovnictvi@economia.cz

!!!!!

LIDÉ

Zvolen osmý člen představenstva ČS

Dozorčí rada České spořitelny (ČS) zvolila na svém červencovém zasedání **Petera Cecelskeho** osmým členem představenstva banky. Bude odpovědný za informační technologie a organizaci společnosti. IT a organizace tak budou tvořit samostatnou divizi. *"Sledoval jsem vývoj informačních sítí infrastruktury v ČS v posledních letech a mohu říci, že zde banka učinila velký pokrok. Úspěšně se podařilo dohnat nedostatek investic z 90. let. Mým cílem je zaměřit se nyní do budoucna a dále systémy banky posilovat, rozvíjet a pracovat na propojování IT v rámci celé skupiny Erste Bank,"* řekl Peter Cecelsky.

Peter Cecelsky se narodil v Rakousku roce 1948, je absolventem Technické univerzity ve Vídni. Od roku 1974 do roku 2001 pracoval v různých pozicích ve společnostech zaměřených na IT. Od roku 2001 pracuje v oblasti IT pro skupinu Erste Bank. Do ČS přichází z jiné dceřiné společnosti skupiny Erste Bank, ze společnosti SporDat, kde zastával pozici generálního ředitele.

(BA)

GRAF TÝDNE

Přímé bankovnictví

V 28. týdnu OMD Snapshot, jsme se ptali respondentů, zda využívají možností elektronického bankovnictví, u kterého ústavu a jaké k tomu volí komunikační kanály.

Z populace 15 až 59, která má bankovní účet, využívá přímé bankovnictví téměř 40 %, z toho více než 20 % pravidelně. Větší zkušenosti s přímým bankovnictvím deklarovali muži, respondenti ve věku 25 až 44 let a respondenti s čistými měsíčními příjmy domácnosti nad 25 000 Kč. Nejvíce využívají klienti přímého bankovnictví **České spořitelny** (46 % respondentů využívající přímé bankovnictví). S odstupem se na druhém místě umístila **Komerční banka** a **ČSOB** (využívá shodně 15 % dotázaných využívajících elektronické bankovnictví), s **e-Bankou** a **GE Capital Bank** má zkušenosti shodně každý desátý respondent.

Zajímavé jsou i důvody, proč respondenti s bankovním účtem nevyužívají prostředky přímého bankovnictví. Kromě toho, že nemají potřebu ovládat účet moderními kanály (ve 44 % případů), je to nedůvěra v elektronické bankovnictví obecně, malé aktivity na účtu, preference osobního styku s bankéři u přepážek a absence připojení k internetu při vysokých cenách telefonních poplatků.

OMD Snapshot je exkluzivní systém k rychlému získání aktuálních informací z trhu, které jsou zjišťovány reprezentativním průzkumem na populaci České republiky ve věku 15 až 59 let na vzorku 260 lidí.

(M&M)

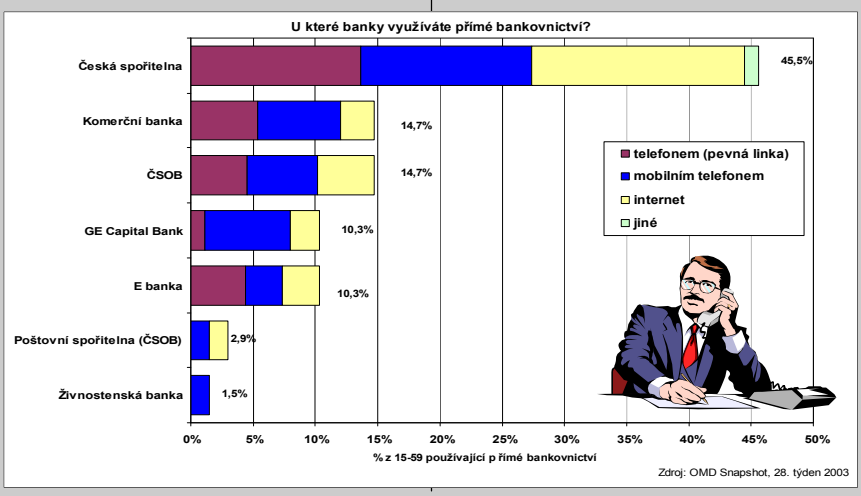

BASEL II: Budou banky připraveny?

S ohledem na blížící se datum přijetí tzv. Nové basilejské kapitálové dohody (tzv. Basel Capital Accord, zkráceně Basel II) uspořádala společnost Cap Gemini Ernst & Young průzkum, jehož cílem bylo zjistit připravenost bank na zavedení nových pravidel stanovení kapitálové přiměřenosti.

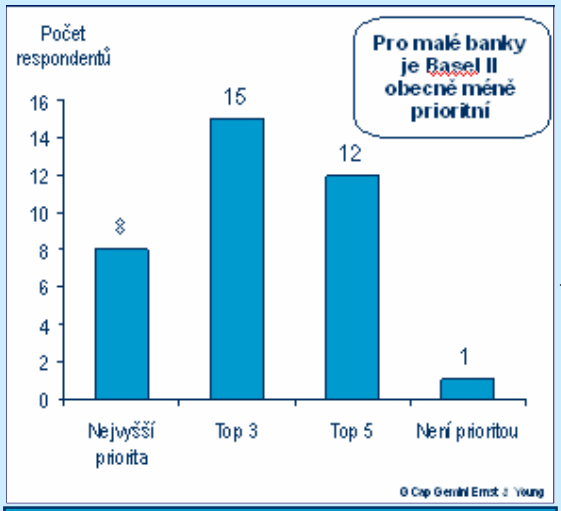

Současný stupeň priority Basel II: Většina bank řadí přípravu na Basel II mezi tři projekty s největší prioritou

V rámci průzkumu bylo osloveno 37 bank z České republiky, Dánska, Finska, Francie, Kanady, Německa, Nizozemí, Norska, Rakouska, Španělska a Švédska. Pětadvacet z těchto 37 bank přitom disponuje bilanční sumou 15 mld. EUR a více. Ukázalo se, že více než 90 % dotázaných bank věří, že Basel II vstoupí v platnost v souladu se stanoveným plánem na přelomu let 2006–2007. Pouze 10 % si myslí, že k tomu dojde později – podle všech respondentů to ovšem nebude později než v roce 2010.

Většina bank přitom již nyní řadí přípravy na nová pravidla pro stanovení kapitálové přiměřenosti mezi projekty s nejvyšší prioritou. Odhadované náklady spojené s přípravami na Basel II se pohybují u největších evropských bank nad 25 mil. EUR. Přibližně polovina bank očekává, že se v důsledku nových pravidel změní nároky na vybavenost kapitálem o přibližně 10 %. Necelá pětina bank počítá s tím, že se nároky na vybavenost kapitálem sníží až o čtvrtinu. (*Podle průzkumu Cap Gemini Ernst & Young*.)

(RED)

POZVÁNKA: Co dělat s úsporami po našem vstupu do EU?

Odpověď na tuto otázku by měla nabídnout další přednáška z pravidelného měsíčního cyklu o investování. Přednášet bude ing. Martin Viktora z největší tuzemské investiční společnosti ISČS. Přednáška se koná v úterý 5.srpna 2003 od 17.00 v nově otevřeném investičním koutku v 1.patře pobočky České spořitelny v Rytířské ulici 29. Přednášky pro veřejnost se zde konají každé první úterý v měsíci, vstup je volný.

EKONOMIKA

AČSS ke změně zákona o stavebním spoření

Asociace českých stavebních spořitelen (AČSS) sleduje projednávání novely zákona o stavebním spoření v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Asociace rozumí snaze vlády ušetřit prostředky státního rozpočtu, ale považuje za nutné poukázat i na negativní aspekty změny zákona. Systém stavebního spoření se velmi dobře osvědčil a jeho reforma z pohledu fungování není nutná. Stavební spoření stále více plní svoji roli při financování výstavby nových bytů či domů, koupě starších bytů a ve značné míře také rekonstrukce a modernizace bytového fondu. Dokladem toho je nárůst objemu poskytnutých úvěrů za první pololetí roku 2003, který činil asi 50 % oproti stejnému období loňského roku. Aby stavební spoření zůstalo i nadále efektivním nástrojem pro financování bydlení, navrhuje AČSS úpravu některých parametrů vládního návrhu.

- Návrh vlády snížit státní podporu na 12 %, nejvýše však 2 400 Kč ročně, vychází z úvahy, že dlouhodobé snížení úrokových sazeb vytvořilo prostor pro snížení sazby státní podpory. Tyto hodnoty jsou nižší, než ministerstvo financí počítalo při koncipování reformy veřejných financí. AČSS považuje původní snížení na 15 % za hraniční hodnotu. Případný krok pod hranici 15 % by mohl z dlouhodobého hlediska znamenat ohrožení stability systému.

- AČSS nesouhlasí se stanovením věkové hranice 15 let pro vstup do systému státní podpory. Toto opatření působí diskriminačně a omezuje možnost rodičů začít včas spořit na bydlení potomků.

- AČSS se domnívá, že by bylo účelné usnadnit možnosti pro financování a zjednodušit přístup klientů k úvěrům. Příkladem může být situace, kdy rodiče chtějí zajistit bydlení pro své děti. Dnešní znění zákona však požaduje, aby úvěr sloužil k řešení bytových potřeb účastníka, není přípustné použít stavební spoření pro řešení bytových potřeb rodinných příslušníků. Proto AČSS navrhuje nevázat financování na bytovou potřebu konkrétního účastníka a umožnit tak například bezproblémové sloučení několika smluv v jedné rodině při čerpání úvěru.

- Zavedení rozdílné výše státní podpory pro různé skupiny účastníků považuje AČSS za nesystémový krok a obává se, že by mohlo dojít k podobné destabilizaci systému, jako před několika lety na Slovensku. Podobné opatření by navíc představovalo neúměrné zvýšení technicko-administrativní náročnosti pro ministerstvo financí, stavební spořitelny a v neposlední řadě také pro klienty.

AČSS bude i nadále formulovat připomínky s cílem zajistit funkčnost systému stavebního spoření i do dalších let. Věří, že tyto připomínky budou při další parlamentní diskusi o zákonu zohledněny a že provedení nutných úspor veřejných financí neohrozí dobře fungující systém stavebního spoření, který dnes představuje stabilní a zdravý pilíř českého finančního sektoru.

TECHNOLOGIE

Letní výpadky proudu zvyšují potřebu chránit elektronická zařízení

Firmy neustále řeší, jak zajistit nepřetržitou dodávku energie uživatelům. Začátek léta s sebou nese navíc riziko prostojů elektronického zařízení kvůli výkyvům napětí v síti a dočasným výpadkům proudu. V létě stoupají teploty a zároveň je i více bouřek, které ohrožují dodávku elektřiny a zvyšují zatížení rozvodné sítě. Pravděpodobnost problémů spojených s elektřinou proto roste.

K přepětí nebo přetížení rozvodné sítě může dojít z různých příčin - jde například o zásah blesku, nárazový proud, po kterém následují výpadky elektřiny. Častější je také používání klimatizace a jiných zařízení, která obsahují výkonné elektrické motory. Uvedené výkyvy napětí mohou trvale poškodit drahé a citlivé elektronické přístroje, zároveň mohou způsobit prostoje, snížit produktivitu práce a zapříčinit ztrátu dat.

„Kvůli zvýšeným energetickým nárokům v letních měsících, které způsobují zařízení jako je klimatizace a neustálému riziku přepětí, rázového proudu a bouřek je pro domácnosti i podniky životně důležité mít spolehlivou výkonovou ochranu,“ řekl viceprezident pro marketing a komunikaci společnosti APC Aaron L. Davis.

Blesky, které bombardují zemi při každé bouřce jsou celkem známým a běžným jevem, existují však i jiné druhy blesků. Třeba pavoučí blesky se táhnou po nebi až do vzdáleností desítek kilometrů.
Více se dozvíte na http://www.apc.cz/asp/lightning.asp .

„Většina lidí své počítače chrání spolehlivými přepěťovými ochranami anebo záložními zdroji (UPS). Mnoho z nich ale neví, že se musí chránit i proti přepětí, které proniká „zadními vrátky“, například z telekomunikačního vedení. Podle APC by výkonovou ochranu měly mít jak osobní počítače a periferie jako jsou tiskárny, telefony/faxy, modemy, tak i jiné domácí spotřebiče, například televize, hi-fi soupravy, DVD přehrávače a satelitní přijímače.“

Výkonová ochrana začíná bojem proti přepětí a rázovému proudu. Před poškozením je nejdříve třeba ochránit samotný hardware. Při nákupu odrušovače přepětí proto mějte na paměti, že čím je jeho průchozí napětí nižší, tím lépe vaše zařízení chrání. Pokud hledáte kompletní ochranu proti problémům s elektřinou, vyberte si záložní zdroj se záložní baterií. V případě snížení napětí, výpadku elektřiny nebo přepětí vám baterie pomůže zachránit data, protože zajistí nepřetržitý chod počítačových systémů. Záložní zdroj uživateli umožňuje dokončit transakci, uložit rozdělanou práci a bezpečně vypnout zařízení. Dnešní odrušovače přepětí a záložní zdroje také dokážou zajistit ochranu před přepětím, které způsobují telefony/faxy/modemy, kabely, televize a síťové kabely.

(RED)

BANKY

Jednodušší čísla účtů ČS

Klienti České spořitelny (ČS) již nebudou muset používat specifický symbol, který je dnes součástí čísla jejich sporožirového účtu a se kterým musí pracovat při každé platbě. Nové číslo účtu sporožira či vkladní knížky, které nebude obsahovat specifický symbol, budou moci klienti používat již od dubna příštího roku. Ještě plných pět let od této změny však bude možné posílat peníze i na účty s původním číslem. K přečíslování sporožirových účtů přistoupila banka jednak proto, aby ulehčila a zjednodušila klientům platební styk a zbavila je některých komplikací spojených s existencí specifického symbolu, jednak, aby všechna čísla bankovních účtů v ČR měla formát v souladu s pravidly EU.

Odkup akcií Živnobanky

UniCredito Italiano přijalo 24. července rozhodnutí učinit všem ostatním akcionářům Živnostenské banky (ŽB) nabídku na odkoupení jejich akcií. Tato italská banka nyní vlastní 95,042 % základního kapitálu Živnobanky. Po splnění závazků z nabídky na odkoupení dojde ke zrušení registrace akcií ŽB.

Živnobanka zvýšila v pololetí zisk o 53 %

Živnostenská banka (ŽB) vykázala za první pololetí čistý zisk ve výši 138,05 mil. Kč, což je o 53,41 % více než za první pololetí 2002 (podle českých účetních standardů, údaje nejsou auditované). Nárůst zisku zaznamenala ŽB při fakticky stejné bilanční sumě (meziročně -3,1 %). Příznivého výsledku dosáhla banka zejména růstem výnosů (o 7,4 %) a poklesem nákladů (o 3,6 %). Provozní zisk vrostl o 62,4 % a zisk před zdaněním o 122,3 %. Úvěry klientům stouply o 13,7 %. Na zisk banky mělo pozitivní dopad rozpuštění opravných položek v celkové výši 22 mil. Kč.

Další pololetní výsledky bank i ostatních finančních institucí najdete v příloze tohoto vydání PDF servisu Bankovnictví.

Pojištěnou část vkladů má 84 % klientů UB

Většina klientů zkrachovalé Union banky (UB) dostala zpět pojištěnou část vkladů. Za první dva měsíce totiž GE Capital Bank (GECB) vyplatila 103 tisíc lidí, kteří získali asi 11,6 mld. Kč. Celkem tak banka vyplatila asi 84 % klientů a 94 % z objemu vkladů. UB měla přes 120 tisíc zákazníků s pojištěnými vklady za více než 12 mld. Kč. K výplatě nyní zbývá necelých 20 tisíc klientů a 776 mil. Kč.

GECB rovněž vyplatila 127 mil. Kč korun vkladů 1218 klientům zkrachovalé Plzeňské banky. Uspokojila tak 66 % klientů a vyplatila 93 % vkladů. Dosud zbývá vyplatit vklady za 9 mil. Kč 633 klientům banky. Zhruba 60 % klientů požaduje bezhotovostní výplaty, zbytek si odnáší hotové peníze.

Ocenění pro internetové stránky RBCZ

Raiffeisenbank (RBCZ) získala prestižní ocenění časopisu Global Finance za nejlepší internetové služby pro firemní zákazníky. Tato cena je každoročně udělována v rámci celosvětové soutěže **"Nejlepší internetové služby bank"**.

RBCZ, která se této celosvětové soutěže zúčastnila prvním rokem, byla oceněna za svůj přístup k internetovým firemním zákazníkům. Celkem získala rakouská finanční skupina Raiffeisen, jejíž součástí je i RBCZ, osm ocenění za internetové služby ve střední a východní Evropě, například za nejlepší integrované webové stránky v Evropě a nejlepší firemní webový design v Evropě. Výsledky časopis Global Finance vyhlásí v září na www.gfmag.com.

Přímé bankovnictví KB: 500 tisíc klientů

Počet klientů Komerční banky, kteří využívají nástroje přímého bankovnictví, překročil 500 000, což v meziročním srovnání představuje nárůst klientů o 67 %. Přímé bankovnictví tak už využívá každý třetí klient KB. Největší nárůst zájmu zaznamenala KB o internetové bankovnictví mojebanka, které ke konci června využívalo více než 101 tisíc klientů, tzn. o 128 % více než v předchozím roce.

Přímé bankovnictví ČS má úspěch u klientů

Počet uživatelů služby Servis24 Internetbanking, kterou Česká spořitelna nabízí od konce minulého roku, dosáhl k 24. červenci 203 000. ČS očekává, že do konce roku počet klientů služby Internetbanking dosáhne 250 000.

Službu Servis24 Telebanking, kterou nabízí ČS od podzimu 2001, využívá nyní již více než 415 000 klientů. Počet klientů, kteří ovládají svůj účet pomocí mobilního telefonu prostřednictvím služby GSM banking SIM Toolkit, přesahuje 70 000. Celkově se nyní přímé bankovnictví pro občany podílí na počtu všech klientských transakcí v ČS více než 30 %. U jednotlivých služeb přímého bankovnictví pak tento podíl činí Servis24 Internetbanking 54 %, Servis24 Telebankinng 34 % a GSM banking SIM Toolkit 12 %.

Na stránkách měsíčníku Bankovnictví č. 8/2003, které vychází 21. srpna, najdete:

MĚNOVÉ UNIE VE SVĚTĚ
EXPORTNÍ FINANCOVÁNÍ A JEHO VÝVOJ
PAUZA VE "VÁLCE O MLADÉ TALENTY"

Časopis si můžete předplatit na tel.: 800 11 00 22, na adrese mailto:predplatne@economia.cz nebo http://www.economia.cz/info/ba/

GLOSY

Optimistický Greenspan

Šéf americké centrální banky Alan Greenspan počítá pro rok 2004 s reálným nárůstem HDP v USA až o 4,75 %. Pro letošní rok odhaduje růst na 2,75 %. Neobvykle jasnými slovy oznámil, že Fed hodlá držet úrokové sazby na nízké úrovni tak dlouho, pokud to bude nutné pro oživení výkonu ekonomiky.

Kanada překvapivě snížila úrokové sazby

Kanadská centrální banka snížila v polovině července překvapivě svoji klíčovou úrokovou sazbu o čtvrt procentního bodu na 3 %. Své rozhodnutí odůvodnila ustupujícími inflačními tlaky při současné slabosti kanadské ekonomiky. Většina analytiků přitom očekávala, že banka sazby do konce roku nezmění. Banka také uvedla, že zahraniční poptávka po kanadském zboží je slabší, než se původně očekávalo. Rostoucí síla kanadského dolaru vůči USD působí podle ní tlumivě na poptávku po kanadském zboží a službách. Ve druhém čtvrtletí bylo hlavním faktorem negativně ovlivňujícím ekonomiku propuknutí nemoci SARS. Ke konci roku by podle centrální banky mělo dojít k posílení hospodářského růstu, podpořenému domácí poptávkou, příznivými podmínkami na kapitálových trzích a očekávaným oživením ekonomiky USA.

Podnikatelská důvěra v Belgii klesá

Červnové výsledky průzkumu nálady mezi belgickými podnikateli ukázaly, že poklesla na nejnižší úroveň za posledních deset let, a rozbila tak naděje, že konec války v Iráku bude dostatečný pro oživení ekonomiky.

Belgie ale není osamocena. Například Itálie zaznamenala pokles spotřebitelské důvěry, a to na nejnižší úroveň od listopadu 1996. Lidé této třetí největší ekonomiky eurozóny jsou proti očekávání ve svém osobním výhledu do budoucna daleko pesimističtější, a to přesto, že očekávání ohledně výkonu italské ekonomiky jako celku se v krátkodobém výhledu mírně zlepšila.

Bývalý šéf Bundesbanky poradcem banky Lazard

Bývalý prezident německé Bundesbanky **Hans Tietmeyer** se stal vrchním poradcem investiční banky Lazard. *"Jeho jmenování podtrhuje význam Německa pro Lazard,"* uvedl šéf německé pobočky banky John Kornblum. Banka Lazard v Německu za poslední rok výrazně posílila manažerský tým. Letos v prvním pololetí byla v evropské tabulce největších poradců při fúzích a akvizicích na druhém místě. Radila spolu s konkurenční bankou Rothschild rodinným akcionářům německé kosmetické firmy Wella při prodeji společnosti do rukou amerického koncernu Procter & Gamble. Loni najali pro německé operace dva bývalé manažery společnosti Merrill Lynch Ernsta Fassbindera a Malcolma Thwaitese. Letos z téže banky získala Lazard experta na technologický sektor Michaela Schmidta.

Tietmeyer byl šéfem německé centrální banky v letech 1993-1999. Kariéru začal v roce 1962 na spolkovém ministerstvu hospodářství a členem vedení Bundesbanky se stal v roce 1990.

(Pokračování na stránce 4)

KAPITÁLOVÝ TRH

AKAT: Nárůst spravovaného majetku o 42 %

Obchodníci s cennými papíry pečovali na konci června o klientský majetek v rekordní hodnotě 155,8 mld. Kč. V září 2001, kdy začala Asociace pro kapitálový trh (AKAT) údaje mezi obchodníky zjišťovat, to bylo necelých 65 mld. Kč. Proti konci loňského pololetí činil nárůst majetku 42 %. Z celkového majetku bylo koncem června 89 % investic pod aktivní správou, kdy obchodník provádí příkazy podle uvážení v rámci schválené strategie. Ke zbylým penězům poskytovali obchodníci poradenství.

K největším správcům náleží obchodníci ČSOB Asset Management, ING Investment Management, Credit Suisse Asset Management a Česká spořitelna. Mezi klienty patří obce a města, podniky, neziskové organizace, penzijní fondy, pojišťovny nebo fyzické osoby. Členové AKAT mají 100% podíl na majetku obhospodařovaném v ČR v rámci individuální správy klientských portfolií.

POJIŠŤOVNY A PENZIJNÍ FONDY

Při cestování nejvíce riskují mladí lidé

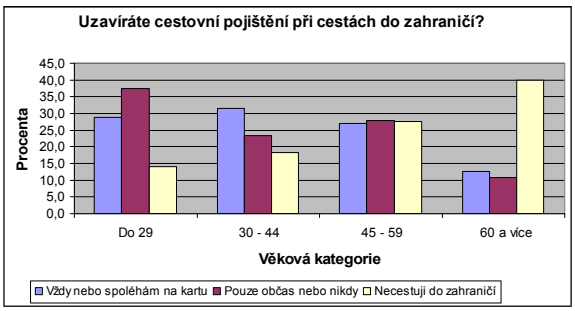

Výzkum společnosti TNS Factum realizovaný pro Českou pojišťovnu (ČP) ukázal, že 41 % dotázaných si cestovní pojištění sjednává při každé cestě do zahraničí, 5 % cestuje vždy bez pojištění. Nejdůležitějšími aspekty při uzavírání pojištění jsou rizika, která zahrnuje, a výše plnění v případě pojistné události.

Výzkum prokázal, že Češi při cestách do zahraničí nespoléhají příliš na náhodu - 41 % dotázaných si cestovní pojištění sjednává vždy, 10 % občas, 5 % nikdy, 5 % spoléhá na cestovní pojištění spojené s platební kartou a 39 % dotázaných uvedlo, že do zahraničí necestují a tudíž cestovní pojištění neuzavírají. *"Za varující považuji zjištění, že největší podíl těch, kteří se při cestách do zahraničí pojišťují pouze občas nebo nikdy, tvoří mladí lidé do 29 let,"* uvádí Miroslav Řezník, ředitel marketingu ČP: *"A při tom právě mladí lidé nejenže nejvíce cestují, ale mnohdy se věnují aktivitám s vyšším rizikem úrazu."*

Při všech cestách častěji uzavírají cestovní pojištění lidé se středoškolským vzděláním s maturitou a se vzděláním vysokoškolským. Na pojištění spojené s platební kartou spoléhají nejčastěji lidé s maturitou a VŠ vzděláním a z nejvyšší příjmové kategorie. Více než polovina respondentů starších 60 let a respondentů se základním vzděláním uvedla, že do zahraničí vůbec necestují. Výzkum se také zabýval otázkou, jaké parametry pojistné smlouvy jsou pro ty, kteří uzavírají cestovní pojištění vždy nebo občas, nejdůležitější. *"To, že respondenti přikládají vyšší váhu krytým rizikům a výši plnění než ceně pojištění, dokládá zodpovědný přístup lidí k otázce cestovního pojištění,"* upřesňuje M. Řezník. Výjimku tvoří pouze respondenti starší 60 let, kteří cenu pojištění považují za rozhodně důležitou.

Nejvíce klientů cestovního pojištění poskytovaného ČP míří v létě do Chorvatska, Řecka, Španělska a Tuniska. K nejčastějším úrazům patří šlápnutí na mořského ježka, podvrtnutí končetin, úrazy z provozování rekreačního sportu a ze skoků do vody, pád ze schodů, dopravní nehody. Stávají se ale i poněkud kurióznější případy. Klient ČP byl pokousán psem v tibetském klášteře a byl nutný jeho letecký převoz do Káthmándú k vakcinaci proti vzteklině, mladý muž byl při koupání v Austrálii uštknut jedovatým vodním hadem a musel být okamžitě převezen do nemocnice, mladá žena byla vážně zraněna při havárii terénního vozidla na safari v Namíbii a podstoupila několikerý převoz a komplikovanou operaci. Naštěstí všechny příhody měly šťastný konec.

LEASING A SPLÁTKOVÝ PRODEJ

GECM: Úvěr bez navýšení

Společnost GE Capital Multiservis (GECM) připravila novou variantu nákupu na splátky. Pokud klient splatí celkovou částku vydanou za nákup zboží do čtvrt roku od uzavření smlouvy, nebude mu účtováno žádné navýšení ani poplatky za zřízení úvěru nebo vedení účtu. Pokud si klient zvolí první variantu, nakoupí zboží na splátky a splácet začne až po třech měsících od data nákupu.

"Věřím, že zákazníci naši novou nabídku využijí. Začíná totiž doba dovolených a platba dovolené často patří k větším položkám, které mohou citelně zatížit rodinný rozpočet.. Tříměsíční odklad splátek tedy jistě přivítají," uvedl ředitel a předseda představenstva společnosti GECM Jiří Pathy.

(BA, ČTK, PE, RED)

Chcete dostávat zdarma newsletter časopisu Bankovnictví?
Přihlaste se na e-mailové adrese
mailto:pdf.bankovnictvi@economia.cz !
Časopis si můžete předplatit
na tel.: 800 11 00 22,
na adrese mailto:predplatne@economia.cz
nebo http://www.economia.cz/info/ba/

(Pokračování ze stránky 3)

Americká správa v Iráku založila obchodní banku

Koaliční civilní správa Iráku založila obchodní banku, která usnadní obchodní toky a pomůže vyvést ekonomiku země z chaosu. Prozatímní správa přitom vyzvala zahraniční banky, aby pomohly novou banku vybudovat a řídit.

Nově založená **Trade Bank of Iraq** pomůže s přechodem státních podniků k privatizaci, bude financovat vývoz a dovoz a bude nezávislá na centrální bance. *"Existující irácké banky jsou nyní špatně vybaveny na podporu zahraničně-obchodních aktivit. Postrádají dostatečnou zkušenost a mezinárodní kontakty,"* uvedla správa.

Američtí civilní správci mají podle listu Wall Street Journal vybrat do srpna skupinu zahraničních bank, které budou novou banku řídit. Zájem již prý vyjádřily americká J.P. Morgan Chase & Co., britská Standard Chartered, National Bank of Kuwait, Australia and New Zealand Banking Group a polská Millenium Bank. Dalšími zájemci mohou být Citigroup a Deutsche Bank.

Vítězná skupina musí zahrnovat banky nejméně ze dvou zemí. Vítány jsou podle činitelů správy především banky se zkušenostmi na Blízkém východě. Rovněž je z americké strany zájem o banky ze zemí, kde Irák v minulosti nakupoval zařízení, a to bez ohledu na jejich postoj k válce.

Němci obvinili pojišťovny z kartelu

Německý kartelový úřad zaslal první formální obvinění pojišťovnám, které podezírá z uzavření kartelových dohod a společného postupu při stanovování cen. *"Podezření na antimonopolní dohody se zostřilo,"* oznámila mluvčí kartelového úřadu, aniž by některou pojišťovnu jmenovala. Vyšetřování se táhne už asi rok, avšak mluvčí sdělila, že je zatím předčasné spekulovat o skutečné výši pokuty. Pojišťovny mají nyní možnost se k obvinění vyjádřit. Sama už se ozvala pojišťovna Allianz, která byla podle Financial Times Deutschland iniciátorem kartelové dohody. Mluvčí Allianz obvinění sice odmítl, šalamounsky ale přiznal, že nemůže vyloučit možnost, že by pojišťovna mohla pokutu dostat.

Loni v červenci německý kartelový úřad prohledal kanceláře ve 13 pojišťovnách s podezřením na nezákonné domlouvání cen. Německá asociace pojišťoven GDV tehdy tvrdila, že vyšetřování nemá reálný základ. Financial Times ale tvrdí, že úřad našel pochybení minimálně u osmi německých pojišťoven.

Wüstenrot koupila slovenskou UBP

Rakouská pojišťovací skupina **Wüstenrot** ovládne **slovenskou pojišťovnu Univerzálna bankovú poisťovňa (UBP)**. Kupní smlouvu o prodeji 100 % akcií UBP se zástupci Wüstenrot podepsaly Slovenská sporiteľňa (SLSP), Slovenská konsolidačná, Allianz - Slovenská poisťovňa a Poštová banka, které dosud UBP ovládaly.

Po splnění smluvních podmínek a převodu akcií se 52% akcionářem UBP stane Wüstenrot, životná poisťovňa, zbývajících 48 % převezme salcburská centrála Wüstenrot Versicherungs-AG.

UBP má univerzální licenci pro životní i neživotní pojištění, zprostředkování pojištění a výkon zajištění. Předepsané pojistné UBP loni činilo 338,84 mil. Sk, z toho neživotní 234,77 mil. Sk.

(MS, PE, BA, ČTK)

ČIPOVÉ PLATEBNÍ KARTY

Buď čip, nebo nic

České banky rozhodly o osudu magnetického proužku na čipových platebních kartách. Chtějí ho pro domácí platby vyřadit z akce. Bankomaty i terminály budou číst jen čip.

Už vám banka dala čipovou platební kartu? Možná si myslíte, že tím pádem jsou vaše peníze v bezpečí před padělateli a podvodníky. Jenže to není pravda. Sám čip bezpečnost platebních karet nezaručí. Může posloužit k rychlejší a bezpečnější identifikaci držitele, ale jen tehdy, když to budou umět také všechny bankomaty a platební terminály. A to zatím neumějí. Konverze akceptační sítě může přijít banky v České republice odhadem celkem na dvě miliardy korun. Ale když se k ní neodhodlají, podvodníkům u nás bude hej.

FRANCII SE KONVERZE VYPLATILA

Kdo nevěří, může se poučit z porovnání vývoje ve Francii a Velké Británii. Zajímavé porovnání uvedl ve své analýze Milan Zátka, člen Expertní skupiny pro platební karty České bankovní asociace a výkonný ředitel Sdružení pro bankovní karty..

K prvnímu masovému překlápění platebních karet na čipové přistoupila jak známo Francie, a to už v roce 1988. A vzala to pěkně z gruntu. Za podpory státu byl zaveden jednotný národní standard čipové karty a výměnu karet provedly všechny francouzské banky. Karty sice měly čip i magnetický proužek, ale při všech domácích operacích byla povinná identifikace pouze podle čipu. Zároveň Francouzi provedli transformaci celé akceptační sítě, která čítala 560 tisíc terminálů a 27 tisíc bankomatů. Náklady byly jistě nemalé, ale v roce 2000 se podařilo snížit škody z karetních podvodů na 0,025 % z celkového objemu plateb. Před konverzí na čip byly škody 0,27 % z objemu odchodů.

Francouzské banky musí v současné době znovu měnit čipy na kartách, protože jejich národní standard z 80. let minulého století neodpovídá mezinárodnímu standardu EMV schválenému pro čipové karty v roce 1994. Uskutečnily však jedinečný experiment, ve kterém dokázaly, že čipové karty podstatně snižují objem podvodů a zneužití, šetří náklady za autorizaci o 80 až 90 %, snižují rizika úvěrování nastavením limitů a nabízejí velké možnosti doplňkových služeb, kterých mohou využít banky i obchodníci.

VYTRESTANÁ NEDŮSLEDNOST

Úplně jinak dopadlo zavádění čipových karet v Británii. V letech 1998 až 1999 začalo 13 velkých bank, které mají 95 % trhu, společně uskutečňovat projekt konverze platebních karet na čip s mezinárodním standardem EMV. Banky se však neshodly na společné transformaci akceptační sítě a povinném používání PIN s asociací obchodníků, kteří vlastní většinu terminálů. Dosud bylo vydáno přes deset milionů čipových platebních karet, ale počet podvodů neklesá. Naopak objem škod z padělání byl v roce 2001 dvojnásobný v porovnání s rokem 1999. Dosáhl 160 milionů liber. Proto britské banky musely chtě nechtě „pustit chlup“ a do roku 2004 hodlají překlopit na čipovou technologii celou akceptační síť.

Milan Zátka ve své analýze uvádí - na základě dat ze zemí Evropské unie - že náklady středně velké banky na konverzi platebních karet i sítě na čipovou technologii mohou stát přibližně osm milionů eur. Počítá se s bankou, která vydala půl milionu karet, má 200 bankomatů a 10 tisíc terminálů. Z toho jsou náklady na karty 1,25 milionu eur a na transformaci sítě pět milionů eur.

Pokud bychom přepokládali podobnou strukturu nákladů v České republice, mohla by celková konverze přijít přibližně na dvě miliardy korun. V současné době je u nás vydáno 5,7 milionu karet, máme 2435 bankomatů a 44 773 akceptačních míst. Náklady na čipové karty a přizpůsobení sítě by tedy činily přibližně 52 miliony eur. K tomu ještě zhruba 25 % navíc na management a ostatní výdaje spojené s projektem konverze. Odhadem tedy 65 milionů eur.

RIZIKO SLABÉHO ČLÁNKU

Banky je neinvestují najednou. Výměna bankomatů a terminálů probíhá již několik let. Škody z kartových podvodů banky v České republice zatím nijak netrápí a pohybují se v průměru pod 0,1 % uskutečněných obchodů, což je kolem 94 milionů korun. I přesto se však bankám jejich investice vyplatí, jinak by to nedělaly. Když ne hned, v budoucnosti určitě. Je totiž prokázáno, že organizovaný zločin v oblasti platebních karet, ale i jiných bankovních podvodů, se snaží jít vždy cestou nejmenšího odporu. „Vytáhnout“ informace z čipu je zatím příliš nákladné v porovnání s možným ziskem. Proto bude pro podvodníky snazší působit v zemích, kde není akceptační síť konvertovaná a používá se stále ještě magnetického proužku. Kdyby banky u nás zaspaly, snadno by se Česká republika mohla stát terčem organizovaného zločinu.

K rychlejší transformaci akceptační sítě české banky nutí i pravidla mezinárodních kartových asociací MasterCard a VISA. Tlačí na to, aby banky přebíraly odpovědnost při ztrátě nebo zneužití u karet, pokud nemají čip, nebo pokud není umožněno čtení karty podle čipu.

V České republice postupují banky při implementaci čipové technologie samostatně a snaží se předčít jedna druhou. Přesto si však uvědomily, že konkurence v kartovém byznysu je jedna věc, ale efektivní přechod na čipovou technologii je přednější. Bezpečnost kartových operací bude vždy na úrovni nejslabšího článku. Když banky vydají šest milionů čipových platebních karet, ale některé budou mít staré terminály, rozhodně na podvodníky nevyzrají.

ČIP A PIN POVINNĚ

V květnu letošního roku na kolegiu Společnosti pro bankovní karty odhlasovaly, že s postupným přechodem na čip bude u platebních karet povinné použití PIN a při domácích transakcích bude zakázané záložní použití magnetického proužku. Kdyby chtěl zloděj u odcizené katry poškodit čip, nemá naději, že by karta byla v akceptační síti banky v České republice přijata.

Obě největší mezinárodní kartové společnosti MasterCard a VISA se snaží bankám pomocí tím, že jim s výrobci čipových karet a dodavateli terminálů vyjednávají výhodnější ceny.

K plnému využití podle slov Milana Zátky však dojde až tehdy, když všechny karty a terminály na světě budou pracovat pouze s čipem a magnetický proužek z karet zmizí úplně.

Světlana Rysková

Ekonom

BANKOVNICTVÍ - PDF SERVIS MĚSÍČNÍKU HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN, web: http://bankovnictvi.ihned.cz
Elektronická příloha časopisu Bankovnictví. Vychází jednou týdně. Kontakt na redakci: Bankovnictví, Economia, a. s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7,
Jana Chuchvalcová, šéfredaktorka, tel.: 233 071 461, fax: 233 072 014, mailto:jana.chuchvalcova@economia.cz , Ing. Anna Olléová, manažerka inzerce, tel.: 233 071 781, GSM: 603 196 620, mailto:anna.olleova@economia.cz , Renata Němcová, sekretariát, tel.: 233 071 471, fax: 233 072 015, mailto:renata.nemcova@economia.cz .
Technická realizace: Michal Tuháček, vedoucí on-line oddělení DOT, tel.: 233 073 159, mailto:michal.tuhacek@economia.cz , Marie Zemanová, redaktorka on-line oddělení DOT, tel.: 233 071 409, mailto:marie.zemanova@economia.cz .
PŘIHLÁŠENÍ-ODHLÁŠENÍ PDF SERVISU: e-mail: mailto:pdf.bankovnictvi@economia.cz
© Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s., je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhrazuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.